

2024-2027

Euran sivistyspalvelujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia

TVT-työryhmä

Euran kunta

20.5.2024

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Euran sivistyspalveluiden TVT-opetuskäytön visio 2024	2
3. Euran sivistyspalveluiden TVT-opetuskäytön arvot	2
4. Euran sivistyspalveluiden TVT-opetuskäytön strategiset tavoitteet	3
Tavoite 1: Opettajien ja oppijoiden TVT-valmiuksien vahvistaminen.	3
Tavoite 2: Resurssien varmistaminen.	3
Tavoite 3: Tulevaisuuteen suuntautuvan ja osallistavan oppimisympäristön rakentaminen.....	3
Tavoite 4: Tietoturvan ja yksityisyyden suojaaminen.	3
5. Euran sivistyspalvelujen toimenpiteet strategian toteuttamiseksi	4
Toimenpiteet 1: Opettajien ja oppijoiden TVT-valmiuksien vahvistaminen.....	4
Toimenpiteet 2: resurssien varmistaminen.....	4
Toimenpiteet 3: Tulevaisuuteen suuntautuvan ja osallistavan oppimisympäristön rakentaminen.	4
Toimenpiteet 4: Tietoturvan ja yksityisyyden suojaaminen.	4
6. TVT-opetuskäytön oppijoiden osaamistavoitteet	5
TVT-taitojen osaamistasot varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	5
TVT-taitojen osaamistasot perusopetuksessa	6
Tavoitteet 9. luokan päättyessä	9
TVT-taitojen osaamistasot lukiokoulutuksessa	11
7. Laitteistoympäristö	12
Lähtötilanne (15.1.2024).....	12
<i>Tietokoneet</i>	12
<i>Esitystekniikka</i>	12
Tavoitetilanne (31.12.2027)	12
<i>Tietokoneet</i>	12
<i>Esitystekniikka</i>	12
8. TVT-tuki ja hankintapalvelujen jakautuminen sivistyspalveluissa	13
9. Henkilöstön osaaminen ja pedagoginen tuki	13
10. Euran kunnan tietoliikenne-, www- ja intranet-ympäristöt	14
11. TVT-strategioiden arviointi ja päivittäminen	14
Kuntataso	14
Oppilaitostaso	14
12. Hyödyllisiä linkkejä	14
Chromebookien käyttö	14
13. Liitteet:	14
Liite 1. Koulujen tv- ja Chromebook-vastaavat 1.8.2024 alkaen	16
Liite 2. TVT:n pedagoginen käyttö varhaiskasvatuksessa	17

1. Johdanto

Sivistyspalvelut ovat merkittävässä asemassa Euran kunnan tulevaisuuden rakentamisessa. Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukiokoulutus tarjoavat mahdollisuuden nuorille ja lapsille hankkia tietoa ja taitoja, jotka valmistavat heidät menestymään monimuotoisessa ja teknologialähtöisessä yhteiskunnassa. Tieto- ja viestintäteknikka (TVT) on avainasemassa tässä valmistautumisessa. Tämä strategia on suunniteltu ohjaamaan Euran kunnan sivistyspalveluita kohti tehokkaampaa ja monipuolisempaa TVT-opetuskäyttöä.

Euran kunnan sivistyspalveluiden tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön strategian perustana ovat valtakunnalliset ja kuntatason opetussuunnitelmat sekä Opetushallituksen digitaalisen osaamisen kuvaukset, raportit ja suositukset.

Tämä strategia käsittelee tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöä Euran kunnan varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. Varhaiskasvatuksen lapsista, peruskoulun oppilaista ja lukion opiskelijoista käytetään jatkossa termiä oppija, kun viitataan koko ryhmään.

Kaikilla oppijoilla on oikeus laadukkaaseen opetukseen. TVT-osaaminen ja soveltaminen on osa nykyaikaista oppimista ja opetusta. Opetuksessa oppilaiden ja opiskelijoiden tasa-arvoisuuden toteutuminen edellyttää huolehdittavan siitä, että TVT-taidot kehittyvät vastaamaan yksilön ja yhteiskunnan tarpeita.

Tvt-strategian laatimisesta ja toteuttamisen koordinoinnista vastaa tvt-työryhmä. TVT-työryhmän kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

Tässä strategiassa ei ole käsitelty työergonomiaa, joka on tärkeä huomioida kaikessa työskentelyssä. Tietokoneita käytettäessä tulee huomioida kaikenikäisten oppijoiden ja opettajien oikeat työskentelyasennot, tauotukset, silmien lepuuttamiset ja ruutuajat.

2. Euran sivistyspalveluiden TVT-opetuskäytön visio 2024

” Euran kunnassa opettajilla ja oppijoilla on monipuoliset, ajan tasalla olevat valmiudet ja oppilaitoksilla hyvät ja tasalaatuiset resurssit tieto- ja viestintäteknikan käyttöön luontevana osana opetus- ja oppimisprosessia. Tieto- ja viestintäteknikan käyttö osaltaan edistää tulevaisuuteen suuntautuvan ja motivoivan oppimisympäristön sekä oppimispolun luomista Euran kouluissa ja päiväkodeissa ”

- **Varhaiskasvatus:** Lapset saavat varhaisessa vaiheessa kosketuksen turvallisiin ja opettavaisiin TVT-välineisiin, jotka tukevat heidän motorista ja kognitiivista kehitystään.
- **Perusopetus:** Oppilaat oppivat TVT:n avulla lähdekriittisyyttä, ongelmanratkaisua ja digitaalista lukutaitoa. Opetus tarjoaa monipuolisia oppimiskokemuksia ja antaa valmiudet toisen asteen opinnoille.
- **Lukiokoulutus:** Lukiolaiset valmistuvat vahvoiksi digitaalisiksi kansalaisiksi, jotka ovat valmiita korkeakouluopintoihin ja työelämään.

3. Euran sivistyspalveluiden TVT-opetuskäytön arvot

- **Tasavertaisuus:** Opetuksessa pyritään huomioimaan oppijoiden erilaiset tarpeet ja oppimistyyli. Teknologiaa hyödynnetään niin, että se tukee kaikkien oppilaiden osallistumista ja oppimista, edistäen näin inklusiivista oppimisympäristöä. Kaikki oppijat saavat tasavertaisen mahdollisuuden käyttää tieto- ja viestintäteknikkaa yksilölliset erot ja tarpeet huomioiden.
- **Yhteistyö:** Tieto- ja viestintäteknikka tarjoaa mahdollisuuksia yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen. Opetuksessa korostetaan ryhmätyöskentelyn taitoja, verkostoitumista ja yhteisten projektien toteuttamista.
- **Tiedonhallinta ja medialukutaito:** Opetuksessa korostuu taito arvioida ja käsitellä tietoa kriittisesti. Medialukutaito on tärkeää, jotta opiskelijat voivat tehokkaasti arvioida ja hyödyntää monenlaisia digitaalisia sisältöjä.

- **Eettisyys:** TVT-opetuksessa käsitellään usein eettisiä kysymyksiä, kuten tietoturvaa, yksityisyyttä, tekijänoikeuksia ja teknologian vastuullista käyttöä. Opetuksessa painotetaan eettisten normien ja arvojen ymmärtämistä ja noudattamista.
- **Ongelmanratkaisu:** Opetus painottaa usein ongelmanratkaisutaitoja ja kriittistä ajattelua.
- **Innovaatio:** Opetuksessa korostetaan innovatiivisten ratkaisujen löytämistä ja luovuutta teknologian hyödyntämisessä. Opetuksen tavoitteena on oppijoiden kyvyn kehittäminen ajatella luovasti ja löytää uusia tapoja ratkaista ongelmia.
- **Elinikäinen oppiminen:** Teknologian nopean kehityksen vuoksi korostetaan jatkuvaa oppimista. Opetuksessa pyritään kehittämään opiskelijoiden valmiuksia itsenäiseen oppimiseen ja uuden teknologian omaksumiseen myös tulevaisuudessa.

4. Euran sivistyspalveluiden TVT-opetuskäytön strategiset tavoitteet

Tavoite 1: Opettajien ja oppijoiden TVT-valmiuksien vahvistaminen.

1. Henkilökuntaa koulutetaan tieto- ja viestintätekniikan käyttöön.
2. Henkilökunnan rinnalla on riittävästi tieto- ja viestintätekniikkaan perehtyneitä tukihenkilöitä tai kollegoja.
3. Oppijoiden tv-tvalmiuksien kehittäminen on luonnollinen osa opetusta. Taitoja kehitetään, oppijan ikä ja taidot huomioiden, kaiken opetuksen yhteydessä.

Tavoite 2: Resurssien varmistaminen.

1. Koulujen sekä varhaiskasvatuksen yksiköiden laitteisto, ohjelmistot sekä tietoliikenneyhteydet pidetään ajanmukaisella hyvällä tasolla. Kiinnitetään huomiota tasalaatuisuuteen yksiköiden välillä.
2. Henkilökuntaa koulutetaan laitteiden ja ohjelmistojen käyttöön. Kiinnitetään huomiota sekä teknisiin että pedagogisiin taitoihin.

Tavoite 3: Tulevaisuuteen suuntautuvan ja osallistavan oppimisympäristön rakentaminen.

1. Digitaalisen oppimateriaalin käyttöä ja saatavuutta tehostetaan.
2. Erityisesti rehtoreiden ja esimiesten tulee kannustaa henkilöstöä yhteistoiminnalliseen ja yhteisölliseen vuorovaikutukseen perustuvaan työskentelyyn hyvien käytänteiden levittämiseksi.
3. Käytetään oppimisvälineitä monipuolisesti. Teknologia tarjoaa monipuoliset työkalut eri aineiden opiskeluun. Virtuaalitodellisuus, simulaatiot, pelillisuus ja interaktiiviset oppimisolustat rikastuttavat oppimiskokemusta. Teknologiaa pyritään käyttämään oppimisvaikeuksissa auttamiseen.
4. Tieto- ja viestintätekniikkaa käytetään yksilöllisten oppimispolkujen luomiseen. Oppijat voivat edetä omassa tahdissaan ja valita sisältöjä, jotka vastaavat heidän kiinnostuksiaan ja vahvuuksiaan.

Tavoite 4: Tietoturvan ja yksityisyyden suojaaminen.

1. Tieto- ja viestintätekniikan käytön turvallisuuteen kiinnitetään huomiota. Teknologian käyttö koulutuksessa vaatii vahvan tietoturvan ja yksityisyyden suojaamisen. Oppijoiden henkilökohtaiset tiedot suojataan asianmukaisesti. Vaikka tietotekniikan käyttöön suhtaudutaankin positiivisesti, sen riskit ja uhat tiedostetaan ja ne otetaan huomioon opetuksessa.

5. Euran sivistyspalvelujen toimenpiteet strategian toteuttamiseksi

Toimenpiteet 1: Opettajien ja oppijoiden TVT-valmiuksien vahvistaminen.

1. Jokaisessa koulussa on yksi nimetty tv-t-vastaava, joka kuuluu tv-t-strategiatyöryhmään ja jonka tehtävänä on huolehtia strategian toteuttamisesta ko. yksikössä.
2. Sivistyspalveluiden It-asiantuntija on jokaisen yksikön henkilökunnan käytettävissä.
3. Henkilökuntaa koulutetaan tieto- ja viestintätekniikan käyttöön. Henkilökunnalle tarjotaan sekä kunnan sisäistä että ulkopuolista koulutusta. Tv-t-työryhmä tekee vuosittaisen koulutus suunnitelman. Pyritään hyödyntämään myös henkilökunnan omaa osaamista.
4. Kaikissa yksiköissä toimitaan niin, että luvussa 6 esitetyt tavoitteet saavutettaisiin.

Toimenpiteet 2: resurssien varmistaminen.

1. Laitehankinnat toteutetaan keskitetysti kunnan tietohallintoyksikön tai sivistyspalveluiden it-asiantuntijan kautta (kts. luku 8). Hankinnat toteutetaan keskitetysti, jolloin laitteistokanta ei ole tarpeettoman kirjavaa. Yhtenäinen laitteistokanta tuo mukanaan useita etuja kuten laitteistokoulutus, laitteiston ylläpidon ja huollon selkeys ja henkilökunnan vertaistuki laitteiden käytössä.
2. Tietokoneet hankitaan kolmen vuoden leasing-sopimuksella ja esitystekniikka viiden vuoden leasing-sopimuksella, muut hankinnat (esim. näytöt ja tulostimet) toteutetaan kertahankintana. Leasing-hankinnat takaavat ajanmukaiset laitteet ja yksiköiden tasalaatuisuuden varustelun osalta.
3. Yksikön esihenkilö huolehtii käyttösuunnitelman puitteissa siitä, että yksikön laitekanta on ajantasaista. Esihenkilö esittää talousarvion valmisteluvaiheessa riittäviä määrärahoja yksikön budjettiin.

Toimenpiteet 3: Tulevaisuuteen suuntautuvan ja osallistavan oppimisympäristön rakentaminen.

1. Kaikilla oppijoilla/hoitajilla on Wilma-tunnukset (1. luokasta lähtien/eskarissa hoitajille) ja Google-tunnukset (1. luokasta lähtien).
2. Wilman käyttö oppijoiden kanssa aloitetaan viimeistään 3. luokalla.
3. Yksikön tv-t-suunnitelma kuuluu osana vuosisuunnitelmaan. Siihen kirjataan koulun/yksikön konkreettisia tavoitteita tv-t-strategiaan liittyen. Toimintakertomuksessa arvioidaan vuosittain tavoitteiden toteutumista.
4. ”Paperittomuus”. Kestävän kehityksen hengessä pyritään harkittuun paperitulosteiden käyttöön. Tulostimien määrä pyritään pitämään pienenä.

Toimenpiteet 4: Tietoturvan ja yksityisyyden suojaaminen.

1. Yhteistunnuksia/salasanoja ei käytetä.
2. Turvatulostus otetaan käyttöön.
3. Opetuksessa käytetään ennalta sovittuja ohjelmistoja.

6. TVT-opetuskäytön oppijoiden osaamistavoitteet

Euran sivistyspalveluissa TVT-opetuskäytön tavoitteet asetetaan valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Koulukohtaisissa/oppilaitoskohtaisissa TVT- strategioissa ja lukuvuosittaisissa TVT-työsuunnitelmissa määritellään käytännön toimintatavat, järjestelyt ja vastuunjako niin, että tavoitteet saavutetaan. Liitteessä 2 on eritelty yksityiskohtaisemmin TVT:n pedagogista käyttöä varhaiskasvatuksessa.

TVT-taitojen osaamistasot varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Varhaiskasvatuksessa lapsia innostetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan viestejä erilaisissa, myös digitaalisissa, ympäristöissä.

Lasten kanssa tutkitaan ja havainnoidaan tieto- ja viestintäteknologian roolia arkielämässä sekä tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, sovelluksiin ja peleihin. Digitaalista dokumentointia hyödynnetään leikeissä, tutkimisessa, liikkumisessa sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa. Mahdollisuudet kokeilla ja tuottaa sisältöjä itse ja yhdessä muiden lasten kanssa käyttäen apuna tieto- ja viestintäteknologiaa edistävät lasten luovan ajattelun ja yhteistoiminnan taitoja sekä lukutaitoa. Henkilöstö ohjaa lapsia tieto- ja viestintäteknologian monipuoliseen ja turvalliseen käyttöön.

Sisällölliset TVT-tavoitteet varhaiskasvatuksessa

- Tutustumista TVT-välineisiin ja kehittäviin peleihin.
- Kehitetään interaktiivisuuden avulla vuorovaikutustaitoja ja oppimista.
- Pyritään hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologiaa oppimisen taitojen kehittämiseen, luku- ja kirjoitustaitoihin.
- Hyödynnetään interaktiivista tekniikkaa luovan ajattelun ja yhteistoiminnan kehittämiseksi.

Esiopetuksessa tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, palveluihin ja peleihin. Tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan lasten vuorovaikutustaitoja, oppimisen taitoja sekä vähitellen kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa. Mahdollisuudet kokeilla ja tuottaa itse edistävät lasten luovan ajattelun ja yhteistoiminnan taitoja. Lapsia ohjataan omaksumaan turvallisia ja ergonomisia käyttötaitoja

Esiopetuksessa tutustutaan interaktiiviseen esitystekniikkaan sekä tabletteihin ja käytetään niiden valmiita sovelluksia.

Oppilas on tottunut tuottamaan kuvaa ja videota sekä käyttämään mediaa. Oppilas on tutustunut tabletin ja muiden mahdollisten tietoteknisten- ja interaktiivisten laitteiden erilaisiin käyttömahdollisuuksiin. Oppilas on pohtinut omaa TVT-laitteiden käyttöä turvallisuuden näkökulmasta.

Sisällölliset TVT-tavoitteet esiopetuksessa

- Kuvan ja videon tuottaminen tableteilla.
- Oppilaita ohjataan käyttämään mediaa ja laitteita monipuolisesti.
- Oppilaita ohjataan käyttämään ikätasolle sopivia sovelluksia ja suhtautumaan verkossa olevaan tietoon kriittisesti.
- Oppilaita ohjataan käyttämään rinnakkain sekä painettua että sähköistä materiaalia.

TVT-taitojen osaamistasot perusopetuksessa

Perusopetuksessa oppilaan tulee saada TVT-osaamisen perustaidot eli valmiudet TVT:n käyttöön. Nämä taidot luovat perustan tietoyhteiskunnassa toimimiselle. Vuosiluokilla 1–6 oppilaille taataan alustavat TVT-osaamisen perustaidot ja niitä täydennetään ja syvennetään vuosiluokilla 7–9.

1–3 LK	4–6 LK
<p>Käytännön taidot ja oma tuottaminen</p> <ul style="list-style-type: none">• osaa käsitellä laitteita, oheislaitteita ja tarvikkeita huolellisesti.• osaa kirjautua laitteelle ja ympäristöihin omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla.• osaa käytössä olevien laitteiden perustoiminnot.•<ul style="list-style-type: none">- tietää koulun käytössä olevat digitaaliset palvelut ja osaa kirjautua niihin ja osaa käyttää digitaalisia palveluja vuosiluokalle riittävällä tavalla (esim. Näppistaituri, VILLE, SanomaPro).• osaa tuottaa ja muokata tekstiä: tekstin aktivointi, kirjainkoon ja -lajin valinta (esim. Google-docs).	<p>Käytännön taidot ja oma tuottaminen</p> <ul style="list-style-type: none">• osaa käytössä olevien laitteiden perustoiminnot.• osaa kirjautua laitteelle ja ympäristöihin omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla.• ymmärtää, mikä on internet, mikä on selain, mitä selaaminen tarkoittaa ja osaa käyttää selainta.• osaa käsitellä laitteita, oheislaitteita ja tarvikkeita huolellisesti ja osaa toimia, jos laite rikkoutuu tai katoaa.• tuntee erilaisia tapoja liittää laitteita ja oheislaitteita, myös langattomasti esim. kuulokkeet. Osaa käyttää liittämään oheislaitteita• ymmärtää ja osaa muuttaa käyttöjärjestelmän asetuksia• hallitsee tiedoston käsittelyn perustaitoja: tallentaa, kopioida, siirtää, poistaa.• harjoittelee löytämään tallennetun sisällön.• harjoittelee kymmensormijärjestelmää ja sujuvaa tekstin tuottamista käytössään olevalla laitteella (esim. Näppistaituri).• osaa käyttää Slidesia esityksen tekemiseen• Osaa toimia Classroom-ympäristössä• Osaa laitteen käytön riittävän hyvin, että pystyy hyödyntämään laitetta yhtenä koulun tavallisena työvälineenä.

Vastuullisuus ja turvallisuus

- ymmärtää, että on hyvien tapojen mukaista pyytää kuvattavalta lupa ja ymmärtää, että kuvaa ei voi julkaista ilman lupaa.
- harjoittelee vuorovaikutuksellisten digitaalisten palvelujen käyttöä turvallisessa ympäristössä (esim. **Kahoot**).
- osaa ohjatusti arvioida tiedon ja tietolähteiden luotettavuutta ja tunnistamaan kaupallisen sisällön monimediaisessa ympäristössä.
- ymmärtää mitä tarkoittaa tekijä ja tekijänoikeus.

Vastuullisuus ja turvallisuus

- ymmärtää, että on hyvien tapojen mukaista pyytää kuvattavalta lupa ja ymmärtää, että kuvaa ei voi julkaista ilman lupaa.
- toimii vastuullisesti ja sääntöjä noudattaen digitaalisissa palveluissa.
- harjoittelee lähdekritiikkiä ja opettelee arvioimaan tiedon ja tietolähteiden luotettavuutta.
- harjoittelee lähteiden käyttöä ja niiden merkintää.
- tuntee tekijänoikeuksien peruseriaatteet ja ymmärtää niiden kunnioittamisen tärkeyden.
- käyttää koulun tarjoamia digitaalisia ympäristöjä vastuullisesti ja turvallisesti ohjeiden mukaisesti.
- ymmärtää, että kuka tahansa voi tuottaa sisältöä verkkoon.
- harjoittelee henkilötietojen turvallista käyttöä verkossa.
- tunnistaa mahdolliset riskitilanteet digitaalisissa palveluissa ja kertoo niistä.
- harjoittelee salasanojen ja muiden tunnistautumistapojen hallintaa. Osaa muodostaa itsenäisesti vahvan salasanan ja ymmärtää, että samaa salasanaa ei tule käyttää useissa eri palveluissa

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely

- osaa käyttää hakukonetta tarkoituksenmukaisella tavalla
- osaa käyttää kuvahakua.
- osaa muodostaa yksinkertaisia hakusanoja.
- osaa ohjatusti etsiä tietoa ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä.
- osaa tehdä havaintoja erilaisista tiedonlähteistä omassa arjessaan.
- etsii oma-aloitteisesti tietoa itseään kiinnostavista asioista ja ilmiöistä.
- tuottaa lyhyitä tekstejä haetun tiedon perusteella.

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely

-
- osaa käyttää hakukonetta monipuolisesti.
- osaa muodostaa hakusanoja ja tehdä tarkennettuja hakuja.
- osaa etsiä tietoa ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä.
- osaa tehdä havaintoja erilaisista tiedonlähteistä omassa arjessaan.
- harjoittelee etsimään tietoa eri lähteistä ja hyödyntämään löytämänsä tietoa.
- harjoittelee selostamaan löytämänsä tietoa omin sanoin.
- osaa ohjatusti hyödyntää erikielisiä lähteitä.
- osaa käsitellä ja esittää tietoa monipuolisilla tavoilla digitaalisia ympäristöjä hyödyntäen.
- osaa käyttää digitaalisia ympäristöjä havaintojen tallentamisessa ja esittämisessä esim. digikasvio.
- osaa arvioida tiedon luotettavuutta ja harjoittelee perustelemaan arviotaan.
- osaa muokata yhdessä työstettävää dokumenttia.
- tuottaa ja käyttää kirjoitettua tekstiä, kuvaa ja videota itsenäisesti ja yhteistyössä.
- osaa antaa ja ottaa vastaan palautetta tuotetusta sisällöstä ja muokata sisältöä palautteen perusteella

<p>Vuorovaikutus</p> <ul style="list-style-type: none"> -osaa vuorovaikutuksellisten digitaalisten palvelujen käytön ikäänsä nähden tarkoituksenmukaisesti. -kunnioittaa ja huomioi muita toimiessaan digitaalisissa palveluissa. - harjoittelee hyvää vuorovaikutusta viestiessään ja toimii kiusaamista ehkäisevästi. -kannustaa muita oppilaita yhteisöllisyyteen 	<p>Vuorovaikutus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaa hyödyntää digitaalisten palvelujen vuorovaikutteisia ominaisuuksia ja käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti ikäraja huomioiden. • kunnioittaa ja huomioi muita toimiessaan digitaalisissa palveluissa • Harjoittelee hyvää vuorovaikutusta viestiessään ja toimii kiusaamista ehkäisevästi. • osaa lähettää sähköpostin ja vastata siihen hyvien tapojen mukaisesti, tilanteeseen tarkoituksenmukaisella tavalla. • ottaa vastuuta yhteisöllisestä työskentelystä osallistumalla työskentelyyn, keskusteluun ja vaikuttamiseen koulun digitaalisissa palveluissa. • ymmärtää mahdollisuuksiaan vaikuttaa digitaalisissa palveluissa. Osaa nostaa esiin itselleen merkityksellisiä kysymyksiä ja aiheita digitaalisissa palveluissa. • harjoittelee toisten auttamista ongelmatilanteissa.
---	--

Tavoitteet 9. luokan päättyessä

Tieto- ja viestintäteknologian käyttö on luonteva osa oppilaan omaa ja yhteisön oppimista. Oppilaat syventävät taitojaan ja hyödyntävät opiskelussaan koulun ulkopuolella opittua. Heille muodostuu käsitys siitä, miten tieto- ja viestintäteknologiaa voi hyödyntää eri oppiaineiden opiskelussa, ja he tutustuvat esimerkkeihin miten TVT:tä voi hyödyntää myöhemmissä opinnoissa. Oppimistehtävien yhteydessä tarkastellaan TVT:n merkitystä yhteiskunnassa ja vaikutuksia kestäväan kehitykseen.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Oppilaita kannustetaan oma-aloitteiseen tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämiseen erilaisissa oppimistehtävissä sekä eri tehtäviin sopivien työtapojen ja välineiden valintaan. Heidän käsityksensä eri laitteiden, ohjelmistojen ja palvelujen käyttö- ja toimintalogiikasta syvenee. He harjaantuvat systematisoimaan,

organisoimaan ja jakamaan tiedostoja sekä valmistamaan erilaisia digitaalisia tuotoksia itsenäisesti ja yhdessä. Ohjelmointia voidaan harjoitella osana eri oppiaineita.

- Oppilas ymmärtää tieto- ja viestintäteknologian roolin oppimisessa ja työelämässä.
- Oppilas osaa tekstinkäsittelyn perusteet.
- Oppilas osaa tehdä monimediaisia, digitaalisia tuotoksia.
- Oppilas osaa käyttää joitakin sähköisiä työympäristöjä.
- Oppilas osaa palauttaa työnsä sähköisesti
- Oppilas osaa siirtää tiedostoja eri päätelaitteiden välillä (esimerkiksi mobiililaitteesta tietokoneelle tai pilvipalveluun)
- Oppilas hallitsee materiaalin jakamisen ja julkaisun esim. pilvipalvelussa
- Oppilas hallitsee teknologiaan liittyvät yleisimmät käsitteet ja termit
- Oppilas osaa hyödyntää tv:tä oppimistehtävissä

Vastuullinen ja turvallinen toiminta

Oppilaita ohjataan turvalliseen ja eettisesti kestäväan tieto- ja viestintäteknologian käyttöön. He oppivat esimerkkejä miten suojaudutaan mahdollisilta tietoturvariskeiltä ja välttään tiedon häviämistä. Vastuulliseen toimintaan ohjataan neuvoilla ja toimintaohjeilla. Käydään läpi myös plagiointia ja sen seurauksia. Oppilaita opastetaan terveellisten ja ergonomisten työtapojen omaksumiseen. Hän oppii suojaamaan omaa ja muiden yksityisyyttä netissä ja sosiaalisessa mediassa. Oppilas tutustuu nettipalveluiden tiedonkeruutapoihin ja oman nettikäyttäytymisensä jättämiin digitaalisiin jälkiin.

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely

- Oppilaat osaavat hakea tietoa eri lähteistä ja opettelee merkitsemään lähteet vaaditulla tavalla.
- Oppilaat arvioivat eri lähteiden antaman tiedon luotettavuutta.
- Oppilaat opettelevat arvioimaan löytämänsä tiedon merkitystä ja käyttökelpoisuutta sekä vertaamaan lähteiden laadukkuutta.
- Oppilaat opettelevat ymmärtämään tekijänoikeuksien merkityksen sekä omassa työskentelyssään että hyödyntäessään toisen tuottamaa materiaalia.
- Oppilas osaa dokumentoida työskentelyään ja tallentaa etenemistään ohjatusti.
- Oppilas harjoittelee käyttämään eri viestintäkanavia ja -tyylejä tarkoituksenmukaisesti
- Oppilas oppii löytämään ja hyödyntämään omaa oppimista tukevaa materiaalia verkosta

Vuorovaikutus ja verkostoituminen

- Oppilaat opettelevat toimimaan itsenäisesti, vastuullisesti ja ikärajoja noudattaen verkossa ja yhteisöpalveluissa.
- Oppilaat opettelevat tuottamaan, muokkaamaan, julkaisemaan ja arvioimaan materiaalia yhteisöllisesti.
- Oppilas ymmärtää ja osaa tulkita viestinnän erilaisia lähtökohtia sekä tavoitteita.
- Oppilaat harjoittelevat tieto- ja viestintäteknologian taitoja ympäröivän yhteiskunnan kanssa vuorovaikutuksessa mahdollisuuksien mukaan.
- Oppilas harjoittelee vetämään rajan yksityisyyden ja julkisuuden välille sekä kiinnittämään huomiota ajankäyttöön sosiaalisessa mediassa
- Oppilaalla on perusvalmiudet etäopiskeluun

Perustaso

- Oppilas on tutustunut toimisto-ohjelmistoihin (Google Apps for Education).
- Oppilas osaa tuottaa digitaalisia julkaisuja.
- Oppilas on tutustunut tekijänoikeuksiin.
- Oppilas osaa toimia verkossa vastuullisesti ja on tutustunut tietoturvan periaatteisiin.
- Oppilas osaa työskennellä verkossa yksin ja yhdessä.
- Oppilas osaa vertailla, valita ja hyödyntää eri lähteistä samaansa tietoa
- Oppilas osaa suhtautua kriittisesti internetin välittämiin sisältöihin

TVT-taitojen osaamistasot lukiokoulutuksessa

Peruskoulun päättyessä oppilaalla on hyvät taidot ja valmiudet osallistua täysipainoisena jäsenenä tietoyhteiskuntaan, työelämään ja jatko-opintoihin. Lukiossa opiskelijan tietoja ja taitoja kehitetään edelleen myös korkeakoulutasoisia jatko-opintoja ajatellen. Opintojen kuluessa opiskelija saa riittävät tekniset taidot vastaamiseen ylioppilaskirjoituksissa.

Lukion opiskelijoiden tulisi valmistua TVT-opetuksen myötä itsenäisiksi, vastuullisiksi ja tietoisiksi teknologian käyttäjiksi, jotka voivat hyödyntää näitä taitojaan sekä akateemisessa että arkielämässään. Tämä osaaminen auttaa heitä menestymään niin opiskelussa kuin tulevilla ammatillisissa haasteissaan.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

- Opiskelija osaa hyödyntää sujuvasti toimisto-ohjelmistoja (Libre Office, Google Apps for Education).
- Opiskelija osaan käyttää yo-kokeessa tarvittavaa ohjelmistoa (Libre Office, 4f-vihko, Dia, GeoGebra, LoggerPro, MarvinSketch, SpeedCrunch, L'Math, jokin kuvankäsittelyohjelmista Pinta, Gimp tai LibreOffice Draw sekä laskinohjelma).
- Opiskelija hallitsee matemaattisen tekstin tuottamisen digitaalisilla välineillä.
- Opiskelija osaa työskennellä sujuvasti Abitti-ympäristössä.
- Opiskelija hallitsee ohjelmistojen yhteiskäytön monimediaisten digitaalisten julkaisujen tekemisessä.
- Opiskelija hallitsee omien laitteidensa käytön ja osaa itsenäisesti huolehtia laitteidensa tietoturvasta ja ylläpidosta (esim. virusturva, päivittäminen).
- Opiskelija osaa hyödyntää tieto- ja viestintäteknologisia välineitä sekä palveluita tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti osana kaikkea oppimista.
- Opiskelijalla on perustason ymmärrys ohjelmoinnista ja koodaamisesta. Tämä auttaa ymmärtämään digitaalisen maailman toimintaa.

Vastuullinen ja turvallinen toiminta

- Opiskelija ymmärtää tietoturvan merkityksen ja osaa suojata tietojaan verkossa.
- Opiskelija hallitsee tekijänoikeuteen liittyvät asiat. Tekijänoikeudet ja lähdeviittaukset huomioidaan kaikessa työskentelyssä.
- Opiskelija tietää, miten hänen toimintansa verkossa voi vaikuttaa itseensä ja muihin, sekä ymmärtää oikeuksiaan ja vastuitaan verkossa.
- Opiskelija tiedostaa netinkäytön moraaliset vastuut ja eettiset periaatteet.
- Opiskelijalla osaa arvioida ja tulkita erilaisia mediaesityksiä ja lähteitä kriittisesti.

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely

- Opiskelija osaa etsiä, arvioida ja käsitellä tietoa eri lähteistä.
- Opiskelija kykenee hallitsemaan, prosessoimaan ja tuottamaan tietoa lukio- ja jatko-opintoja ajatellen.
- Opiskelijalla on kyky tuottaa monipuolista digitaalista sisältöä kuten tekstiä, kuvia, videoita ja ääntä.
- Opiskelijalla on kyky esittää ja tulkita tietoa graafisesti.
- Opiskelijalla on kyky perustaa ongelmanratkaisu ja päätöksenteko tietoon.
- Opiskelijalla on projektinhallintataitoja (mm. aikataulutus, tiimityöskentely)
- Opiskelija hallitsee pienimuotoisen tutkimuksen teon.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen

- Opiskelijalla on kyky kommunikoida tehokkaasti verkossa eri välineitä käyttäen.
- Opiskelijalla on taidot verkostoitua sekä kyky tehdä yhteistyötä.
- Opiskelijalla on ymmärrys yhteiskunnallisista vaikutuksista ja mahdollisuuksista, joita digitaalinen maailma tarjoaa.
- Opiskelijalla on valmiudet etäopiskeluun.
- Opiskelija osaa hyödyntää digitaalisia palveluja aktiivisen osallistumisen keinona.

7. Laitteistoympäristö

Lähtötilanne (15.1.2024)

Tietokoneet

Henkilökunnalla on käytössä sekä kannettavia että pöytäkoneita, Chromebookeja ja tabletteja. Lähinnä varhaiskasvatuksessa on käytössä myös Ipadeja. Osa koneista on yhteiskäytössä ja osa henkilökohtaisessa käytössä. Osalla henkilökunnasta on käytössä useita tietokoneita.

Oppijoilla on käytössä Chromebookeja joko yhteiskäytössä (1–3 luokat) tai henkilökohtaisessa käytössä (4–9 luokat). Lukiolaisilla on käytössään kannettavat PC-tietokoneet. Sekä alakouluilla että yhteiskoululla on runsaasti vanhoja käytettyjä Chromebookeja varakoneina. Kouluilla on nimetyt Chromebook-vastaavat (liite 1)

Esitystekniikka

Opetustiloissa on pääsääntöisesti käytössä projektori, dokumenttikamera ja kaiuttimet. Laitteiden ikä, ominaisuudet ja laatu vaihtelevat huomattavasti. Ne on hankittu omaksi ja osa laitteistosta on vanhentunutta. Joissain tiloissa on käytössä projektorien sijaan älytauluja tai interaktiivisia näyttöjä.

Tavoitetilanne (31.12.2027)

Tietokoneet

Koulujen opettajilla on käytössään yksi henkilökohtainen tietokone (kannettava PC). Varhaiskasvatuksen työntekijöillä on käytössään riittävästi PC-koneita, ei kuitenkaan välttämättä henkilökohtaisia laitteita. Opettajien koneet ovat vaivattomasti liitettävissä luokkien esitystekniikkaan esim. telakaan avulla. Luokissa on mahdollisesti lisänäyttö, ulkoinen hiiri ym. lisälaitteita, jotka ovat työskentelyn kannalta tarpeellisia. Koneet hankitaan leasing-sopimuksella kolmeksi vuodeksi.

Peruskoulun 1–3 luokkalaisilla on yhteiskäytössä Chromebookeja. Koneita on kouluilla varattuna noin 50 % oppilaista. Peruskoulun 4–9 luokkalaisilla on käytössään henkilökohtaiset Chromebookit. Koneet hankitaan leasingilla pääsääntöisesti neljännellä ja seitsemännellä luokalla kolmeksi vuodeksi. Koska oppilaskoneet on hankittu omaksi 2023 asti, ei 24-27 ole juurikaan välttämätöntä hankkia uusia koneita 1-3 luokkalaisten käyttöön.

Lukiolaisilla on käytössään PC-kannettavat. Koneet hankitaan jatkossa leasing-sopimuksella niin, että neljän vuoden opiskelijoiden leasing-aika pidennetään vuodella.

Varhaiskasvatuksessa on oppijoiden käytössä lähinnä Ipadejä; alle 3-vuotiaiden ryhmässä 0–1 kpl, 3-5 vuotiaiden ryhmässä 2 kpl ja esiopetuksessa enemmän.

Esitystekniikka

Koulujen opetustiloihin hankitaan pääsääntöisesti CleverTouch- älynäyttöjä tai vastaavia. Päiväkoteihin ko. näyttöjä hankitaan koko yksikön yhteiskäyttöön tarpeen mukaan. Päiväkodeissa helposti liikuteltava malli saattaa olla toimivin. Hankinnat tehdään keskitetysti tietohallintoyksikön kautta ja Leasing-sopimuksella (5 vuotta). Tavoitteena on, että vuonna 2027 kunnan kaikkien koulujen oleellinen esitystekniikka on ajanmukaista (5 vuotta tai nuorempia). Luokkiin hankitaan lisäksi harkinnan mukaan muuta esitystekniikkaa (esim. lisänäyttö, dokumenttikamera ja kaiuttimet).

8. TVT-tuki ja hankintapalvelujen jakautuminen sivistyspalveluissa

Kunnan tietohallintopalvelut vastaavat sekä oppilas- että hallinnon verkosta. Tietohallintopalvelut vastaavat myös hallinnon laitteiden ylläpidosta. Kunnan sivistyspalveluiden it-asiantuntija vastaa oppilasverkon laitteiden ylläpidosta. Kunnan tietohallintopalvelut hankkivat yhteistyössä sivistyspalveluiden IT-asiantuntijan kanssa oppilasverkon IT-laitteet ja ohjelmat. Oppilasverkon merkittävistä kehityskohteista ja uusien hankintojen suunnittelusta informoidaan tietohallintopalveluja.

Jokaisessa oppilaitoksessa on erikseen nimetty TVT-vastaava. Hän on opetustehtävänsä ohella TVT-tukipalveluja hoitava opettaja. TVT-vastaavan tehtävänä on toimia yhteyshenkilönä kaikissa tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvissä tehtävissä. Hän seuraa oppilaitoksen TVT-opetuskäytön suunnitelman toteutumista yhdessä oppilaitoksen johdon ja mahdollisen oppilaitoksen oman TVT-tiimin kanssa. Hän tekee tiivistä yhteistyötä kunnan sivistyspalveluiden it-asiantuntijan kanssa.

Hankinnat tehdään seuraavan jaottelun mukaisesti. Tähdellä (*) merkittyjen laitteiden hankinta on vapaata, mutta niiden hankintaan saa halutessaan tukea. Tietohallintopalveluiden tai it-asiantuntijan kautta hankittuihin laitteisiin saa myös käyttötukea.

Kunnan tietohallintopalveluiden kautta (Järvinen/Jackson) hankitaan

- i. esitystekniikka kuten interaktiiviset näytöt, dataheittimet, dokumenttikamerat ja niihin liittyvät lisätarvikkeet (Järvinen)
 - ii. henkilökunnan käyttöön tulevat PC-koneet (Jackson)
 - iii. puhelimet*, tulostimet ja niihin liittyvät värikasetit, lisänäytöt
- b. sivistyspalveluiden it-asiantuntijan kautta (Anttonen) hankitaan
- i. oppilaskoneet ja yhteiskäyttökoneet
 - ii. tabletit
 - iii. kamerat*
- c. joko a) tai b)
- i. pientarvikkeet kuten sovittimet ja piuhat, hiiret, rullahiiret

9. Henkilöstön osaaminen ja pedagoginen tuki

Kaikkein keskeisimpänä kehittämistavoitteena on saada kaikki opettajat ja heidän kauttaan kaikki oppilaat ja opiskelijat käyttämään tieto- ja viestintätekniikkaa koulutyössä. Henkilöstön osaamiseen tulee siis kiinnittää huomiota.

Euran kunnan opettajien osaamistasoa ei ole arvioitu viime vuosina. Koronaepidemian aikana osaamistaso kuitenkin arviolta koheni selvästi. Lukuvuonna 2024–2025 toteutetaan kysely opettajille, jossa selvitetään opettajien osaamistaso ja kouluttautumishalukkuus ja -toiveet.

Kyselyn perusteella arvioidaan koulutustarve ja tehdään koulutussuunnitelma. Koulutus toteutetaan kunnan sisäisenä koulutuksena sekä ulkopuolisena koulutuksena. Kunnan sisäinen koulutus voi olla esimerkiksi sivistyspalveluiden it-asiantuntijan, tietohallintopalveluiden tai koulujen tv-t-vastaavien antamaa koulutusta. Koulutuksissa keskitytään sekä pedagogisiin seikkoihin että laitteiden ja ohjelmistojen tekniseen käyttämiseen. Laitekoulutusta pyritään tehostamaan hankkimalla kuntaan yhtenäistä laitekanta, joka mahdollistaa vertaistuen. Koulujen tv-t-vastaava toimii koulukohtaisena kouluttajana ja tukihenkilönä.

Tavoitteena on, että opettaja kykenee opetussuunnitelman mukaiseen työskentelyyn ja pystyy käyttämään TVT-välineitä opetuksen tukena. TVT-välineet eivät kuitenkaan saa olla opetuksessa opetuksen keskiössä vaan opetuksen lisänä tuomaan lisäarvoa ja tehostamaan oppimista eri tavoin mahdollistamalla erilaisia oppimistapoja. Tavoitteena on myös, että opettajalla on tarvittava taitotaso ja sen myötä rohkeutta käyttää TVT-laitteita opetuksessa. Luvussa 6 on esitetty konkreettisia oppimistavoitteita, joihin opetuksessa pyritään.

10. Euran kunnan tietoliikenne-, www- ja intranet-ympäristöt

Koulujen ja varhaiskasvatuksen yksiköiden tietoliikenne yhteydet on rakennettu keskustan alueella valokuidulla. Keskustan ulkopuolella yhteydet ovat 50-200 Mb nopeuksisia riippuen koulusta. Kouluissa on erilliset hallinto- ja oppilasverkot. Lisäksi Lukiossa on oppilaiden käytössä julkinen asiakasnetti -verkko. Hallinto- ja oppilasverkko ovat suljettuja verkkoja, joihin oppilaat eivät pääse omilla henkilökohtaisilla laitteillaan. Käytössä on molemmissa verkoissa sekä kiinteä että langaton verkko.

Kunnan kotisivuja uudistettiin ja julkistettiin syksyllä 2020. Sivujen toteutus tapahtui Valu Digital Oy:n toimesta ja sisällön ja testauksen toteutti Euran kunnan henkilöstö. Sivustyspalveluiden osalta kotisivuja päivittää sivustyspalveluiden it-asiantuntija. Koulujen rehtorit ja it-vastaavat huolehtivat, että sivut ovat ajantasaiset. Euran lukiolla on lisäksi omat kotisivut osoitteessa www.euranlukio.fi.

Intranet-sivuja ylläpitää joka palvelualueella nimetty vastuuhenkilö tai vastuuhenkilöt. Koulujen henkilökunnan on seurattava säännöllisesti sivuja.

Kaikki Euran koulut käyttävät Visman kouluhallinto-ohjelmia (Wilma, Primus ja Kurre). Varhaiskasvatuksessa on käytössä Pro Consona toiminnanohjausjärjestelmä sekä esioppilaille Wilma.

11. TVT-strategioiden arviointi ja päivittäminen

Kuntataso

TVT-työryhmä päivittää tätä kuntatason strategiaa tarvittaessa. Opettajien, oppilaiden ja opiskelijoiden osaamista ja mielipiteitä seurataan mahdollisilla kartoituksilla, jotka toimivat pohjana strategiapäivityksille.

Oppilaitostaso

Oppilaitoskohtaista TVT-strategiaa, joka pohjautuu tähän strategiaan, tulee tarkastella lukuvuosittain osana oppilaitoksen työsuunnitelma- ja toimintakertomusprosessia.

Opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseksi TVT-opetuskäyttö on syytä ottaa esille rehtorin ja opettajien vuotuisissa kehityskeskusteluissa.

12. Hyödyllisiä linkkejä

Chromebookien käyttö

Vapaassa käytössä oleva sivusto Chromebookien käyttöön opetuksessa

<https://sites.google.com/edu.rauma.fi/raumlainedigipolku/>

13. Liitteet:

Liite 1. TVT-työryhmän kokoonpano ja koulujen tehtävänjako (päivitetään syksyisin)

Liite 2. TVT:n pedagoginen käyttö varhaiskasvatuksessa

Liite 3. Koulutussuunnitelma 2024-2025 (tehdään lukuvuonna 2024-2025)

Liite 1. Koulujen tvt- ja Chromebook-vastaavat 1.8.2024 alkaen

Koulu	TVT-työryhmän jäsen	Chromebook-vastaava
Euran lukio	Janne Liikanen	ei ole
Euran yhteiskoulu		
Ahmasojan koulu	Kaisa Reunanen	Katja Laine
Honkilahden koulu		
Hinnerjoen koulu	Lotta-Mari Rinteelä	Lotta-Mari Rinteelä
Kauttonen koulu	Marko Pakarinen	Hanna Yli-Mattila
Kirkonkylän koulu	Päivi Sainio	Päivi Sainio
Kiukaisten koulu		
Panelian koulu		

Liite 2. TVT:n pedagoginen käyttö varhaiskasvatuksessa

Alle 3-vuotiaat mm.

- Tutustumista laitteisiin yhdessä aikuisen kanssa (esim. henkilökunta kuvaa toimintaa, 2–3 v. saavat ensi kosketuksen esim. piirtämällä piirustus sovelluksella ja nauhoittamalla ääntä).
- Sadutus, pöytäteatterit, mielenkiintoa herättävien asioiden tutkiminen, äänittäminen.
- Kirjat, äänikirjat, interaktiiviset kirjat.
- Vanhemmille toiminnan näkyväksi tekeminen dokumentoinnilla (valokuvat).
- Musiikin kuuntelu.
- Kuvien katseleminen. Valokuvaus.
- Piirtäminen.
- Monilukutaidon kehittymisen tukeminen esim. kuvakorteilla, arjen sanoittamisella.

3–5-vuotiaat (edellisten lisäksi) mm.

- Käytetään erilaisia pedagogisia sovelluksia ja oppimispelejä ohjatusti.
- Harjoitellaan kameran käyttöä.
- Lapsi saa tehdä omia tuotoksia.

Esikoululaiset (edellisten lisäksi) mm.

- TVT-taitoja opitaan osana esiopetus sisältöjen opiskelua.
- Laajempaa laitteisiin tutustumista; huolellisen ja turvallisen käytön opettelua, ergonomiaa (esim. laitteiden avaaminen/sulkeminen, kuulokkeiden asennus, lataaminen, työn tauottaminen, hyvä työasento, turvallinen verkossa toimiminen).
- Monipuolisempaa ja koulun valmistavaa esim. koodaus, omien videoiden/kuvakokoelmien tekeminen, animaation tekeminen.
- Dokumentointi (valokuvaus, videointi).
- Tiedonhaku yhdessä aikuisen kanssa.
- Tuetaan vähitellen kehittyvää kirjoitus lukutaitoa esim. erilaisten tarinoiden, oppimispelien ja harjoitusten avulla.